

A1000, що дозволяє обчислювати несучу здатність балок за умовною межею текучості саме високоміцної арматури;

- із збільшенням відсотку армування сталобетонних балок високоміцною стержневою арматурою зростає несуча здатність балок;

- змішане армування сталобетонних балок дозволяє понизити відсоток армування на 15-30%;

- діючий нормативний документ ДБН В.2.6-98:2009, дозволяє з достатньою точністю оцінити деформативність сталобетонних елементів із змішаним армуванням, відхилення від експериментальних даних не перевищує 20,9 %.

Список використаних джерел:

1. Клименко Ф.Е. Внешнее армирование железобетонных элементов полосовой арматурой гладкого и периодического профиля / Ф.Е. Клименко // Изд. вузов. Строительство и архитектура. – 1981. – С. 25-29.
2. Ільницький Б.М. Несуча здатність похилих перерізів сталобетонних балок без зчеплення зовнішньої арматури з бетоном: дис. канд. наук: 2002 / Б.М. Ільницький. – Львів, 2002. – 125 с.
3. Лапенко О.І. Залізобетонні конструкції з робочим армуванням незнімною опалубкою: монографія / О.І. Лапенко. – Полтава: АСМІ, 2009. – 328 с.
4. Стороженко Л.І. Сталезалізобетонні конструкції: дослідження, проектування, будівництво, експлуатація: монографія / Л.І. Стороженко, В.М. Сурдін, В.І. Єфіменко, В.І. Вербіцький. – Кривий Ріг, 2007. – 448 с.
5. Бетонні та залізобетонні конструкції. Основні положення: ДБН В.2.6-98:2009 - [Чинний від 2011-07-01]. - К.: Мінрегіонбуд України, 2011. - 181 с. - (Державні будівельні норми України).

РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО І ТВОРЧОГО ПРОСТОРУ СУЧАСНОГО МІСТА В УРБАНІСТИЦІ В УКРАЇНІ І ЗАКОРДОНОМ

проф. Гула Євген Петрович

ст. викл. Осадча Алла Миколаївна

доц. Осипчук Микола Володимирович

*Київський національний університет технологій та дизайну
Україна*

Незаперечним є те, що урбаністика є однією з найбільш динамічних сфер як наукового пізнання, так і містобудівної практики. Оскільки вже кілька десятиліть переважна більшість населення світу мешкає саме у великих і малих містах (причому рівень урбанізованості країни пропорційний рівню її економічного й технологічного розвитку) і в подальшому цей тренд лише посилиться за рахунок так званих «нових індустріальних країн», можна стверджувати, що урбаністику можна вважати однією з наукових дисциплін всього ХХІ століття, а професію урбаніста – однією з найбільш запитаних у довгостроковій перспективі.

Однією зі складових сучасного міста є публічний і творчий простір. Підсумовуючи наявні актуальні тренди містобудування в Україні та закордоном, можна констатувати наступні особливості становлення, сучасного розвитку та перспектив означених типів міського простору:

- Можна виділити (з певною часткою умовності) наступні предметні ракурси сучасного дослідження міського простору – територіально-поселенський, економічний, містобудівний, психологічний, соціологічний, філолофсько-культурологічний, історико-культурний, семіотичний. Стосовно публічного і творчого простору в повній мірі можуть бути застосовані саме п'ять останніх підходів. У багатьох наукових працях застосований комплексний підхід до проблеми соціального конструювання місця проживання людини., у рамках якого місто розглядається як особлива, відносно самостійна система стосовно суспільства в цілому. В 90-і роки ХХ століття у межах філолофсько-культурологічного знання став виділятися власне урбаністичний напрямок. Це співпало з інтенсивним розвитком комунікаційних технологій у містах, поширенням розуміння того, що міста створюються насамперед для комфортного проживання їх мешканців.
- Символ культури міського простору розглядався багатьма дослідниками, зокрема Ю.Лотманом і Б.Успенським (символ і простір, символ і ім'я);, В.Топоровим (маркірованість символу/інваріантність тощо). У дискусіях з проблеми символіки міста брали участь Д.Лихачов (символічні простори міста) і В.Вілінбахов (емблематика). Місто в символічному просторі (відповідно до досліджень Ю.Лотмана і Б.Успенського) розташовується подвійно: воно може ототожнюватися з навколишнім простором і бути видимим центром, ізоморфним державі (навколишній простір), або, навпаки, бути його антитезою, тобто протистояти державі. У семіотиці міського простору вченими виділено два аспекти міста як символу навколишнього простору: а) концентричне місто – символ навколишнього світу; б) ексцентричне місто – символ іншого майбутнього простору.
- Простір міста ХХІ століття має різноманітне змістове наповнення й ракурси, репрезентується в наукових працях, творах мистецтва, цифровому моделюванні, формується соціальною організацією міських співтовариств, повсякденними практиками й стилями життя, здобуває всі нові обриси в сфері культурного споживання. Складність його вивчення полягає в тому, що це – і головний простір, в якому відбуваються історико-культурні зміни, і ключове місце, де формуються ідеї й створюються теорії, що дають поштовх цим змінам.
- Публічний і творчий простір міста – це не тільки вписаний у природний ландшафт тривимірний матеріалізований «макет» забудови з його висотними домінантами, геометрією проспектів, площ і парків, вулиць і скверів, не лише характерні для певного стилю й епохи архітектурні ансамблі, публічні, культурні та інші комплекси. Це також своєрідна «карта пам'яті», динамічне сховище інформації, наповнене символами минулого й сьогодення, свого роду культурно-історичний «генофонд» інтелектуальних і художніх скарбів, що забезпечує нерозривність емоційного зв'язку з культурним історичним корінням.
- Територіальна диференціація міста або функціональне зонування території належить до основних засобів планувальної організації простору

міста. Функціональне зонування – це розподіл території міста за характером переважаючого використання, тобто за типом функціонального призначення. Загальне завдання формування планувальної структури становить погоджене розміщення основних функціональних частин міста – місць праці, проживання та відпочинку відносно один одного. Серед аспектів цього завдання виділяються:

- раціональне розміщення промисловості й місць розселення;
- зручне для жителів просторове сполучення місць проживання і місць масового відпочинку;
- формування системи громадських центрів, їх функціональних і структурних одиниць;
- створення системи магістральних зв'язків між зонами міста; взаємна погодженість загальної структурної побудови міста з архітектурно-просторовою його композицією на основі розкриття й використання природних особливостей ландшафту.

Що стосується саме публічного й творчого простору, то важливим є рівномірна концентрація цих важливих елементів, тобто не лише у центрі, а й у віддалених околицях міста і навіть у передмісті. Саме таке розташування буде найбільш комфортним не лише для населення у власне адміністративних кордонах міста, а для мешканців усієї міської агломерації.

— Розвиток містобудування в Україні та інших державах світу нині відбувається вельми динамічно, що продиктовано вимогами часу. Практично щомісяця у містах і містечках з'являються як невеликі й затишні публічні і культурні простори, так і великі центри для відпочинку і креативного проведення часу. Крім того, динамічно розвивається власне міське середовище під відкритим небом, на нових принципах формуються парки для відпочинку, різного роду інноваційні території для життя і розваг людей. Проявом розвитку творчого простору в містах стали мурали – величезні й художньо досконалі зображення на стінах будинків.

— Актуальним питанням становлення публічного і креативного міських просторів є співвідношення традиційного (архаїчного) та інноваційного. Без сумніву, чим старіше місто, тим більше в ньому елементів історичної архітектури, численних кварталів зі старою забудовою і транспортною інфраструктурою і тому подібних елементів. Водночас у таких країнах Європи як Велика Британія, Італія, Австрія, Чехія, Польща тощо, міста яких славетні саме своїм історизмом, давно знайдена відповідь на це питання: високотехнологічний публічний і громадський простір гармонійно «вбудовується» у традиційне міське середовище, не порушуючи його культурної самобутності, що формувалася упродовж століть, а в окремих містах – і тисячоліть.

— Архітектура публічного і творчого простору сучасного міста обов'язково включає ландшафтну архітектуру. Таким чином, архітектори намагаються оздоровити сучасне середовище, повернувши природу в життя жителів великого міста. Для цього створюються нові парки, висаджуються дерева, а поверхні над підземними паркуваннями засипаються свіжою землею, на якій висаджуються дерева й інша рослинність. В європейських країнах, забудовуючи нову вулицю, відразу визначають місця, які планують засадити деревами.

- Розвиток сучасного стану публічного й творчого простору в нашій державі доцільно розглянути на прикладі Києва. Саме тут ще з другої половини 1940-х років, коли столиця України відновлювалася після Другої світової війни, склався досить унікальний традиційний публічний простір, який наразі прийнято називати «Старим Києвом». Основними компонентами цього простору, добре відомими усім киянам впродовж другої половини ХХ століття, стали Хрещатик, Поділ, Андріївський узвіз, Володимирська гірка, рекреаційні території на київських островах, а також масштабні зелені зони в усіх частинах міста. Попри всю архаїчність і соціалістичний характер розбудови Києва у радянський період місто не втрачало свою культурну своєрідність і привабливість навіть для гостей із західних столиць. Утім із початку 90-х років минулого століття почався кризовий період в історії столиці Києва, який супроводжувався хаотичною забудовою, руйнуванням багатьох історичних будівель, що були складовими публічного простору, недостатньо продуманим розвитком транспортної інфраструктури. Лише з початку 2010-х років зусиллями київської громади і муніципалітету відбувається становлення креативного простору міста – причому в основному в центральній, елітарній частині.
 - Перспективи публічного і творчого простору у кожного великого міста свої. Попри національну специфіку і культурний колорит, присутній кожній столиці, скоріше за все, публічний і креативний простір з кожним роком характеризуватиметься все більшою технологічністю, насиченістю інформаційно-комунікаційними технологіями, доступністю для усіх верств громадян, а також екологічністю. Водночас все це вимагатиме значних фінансових вливань у міську інфраструктуру, а також її щорічне підтримання у функціональному і привабливому стані.
 - Досить перспективним хоча й неоднозначним може вважатися широке освоєння підземного простору міста. Вважається, що розміщення під землею споруд не порушує вигляд старої забудови – це перспективний напрямок, здатний пом'якшити проблему вторгнення інноваційних форм публічного простору в історичну частину міст (наприклад, підземні торгово-пішохідні вулиці у м. Норсбрук (США), у м. Единбург (Англія), підземні рекреаційні комплекси на Майдані Незалежності у Києві).
- Виходячи із викладеного, можна стверджувати, що розвиток публічного і творчого просторів у містах має стати одним із провідних пріоритетних питань як громади, так і міської влади. У високорозвинених країнах світу це стало зрозумілим ще кілька десятиліть тому назад, що зумовило потрапляння міст таких держав як Канада, Австралія, Австрія, Фінляндія тощо до першої десятки у світових рейтингах якості та зручності життя. Що стосується України, то на рівні найбільших міст, у тому числі й Києва, лише виникає усвідомлення необхідності формування якісного публічного і творчого просторів. На жаль муніципальна влада та міські громади лише починають свій рух на цьому шляху і, попри незаперечні досягнення, особливо в Києві, за якістю громадського й креативного міського простору відставання нашої країни від передових держав Заходу все ще лишається істотним.

Список використаних джерел:

1. Богуцький В. М. Урбанонімія в національно-культурному аспекті / В. М. Богуцький // Лінгвістичні дослідження. – 2013. – Вип. 35. – С. 11-15.
2. Вечерський В. В. Спадщина містобудування України: Теорія і практика історико-містобудівних пам'яток охоронних досліджень населених місць / В. В. Вечерський. – К. : НДІТІАМ, 2003. – 560 с.
3. Лотман Ю. М. Культура і взрив / Ю. М. Лотман. – М. : Прогрес, Г'нозис, 1992. – 270 с.
4. Планування міст і транспорт / О. С. Безлюбченко, С. М. Гордієнко, О. В. Завальний. – Харків : ХНАМГ, 2006. – 138 с.
5. Соколов Э. В. Город глазами культуролога / Э. В. Соколов // Город и культура: сб. научн. тр./ СПбГИК. – СПб., 1996. Том 140. – С. 3-14.
6. Топоров В. Н. Миф. Ритуал. Символ. Образ.: Исследование в обл. мифопоэтического: избранное / В. Н. Топоров. – М. : Прогресс культур, 1995. – 621 с.
7. Торчинський М. М. Символізація онімного простору. / М. М. Торчинський // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Серія : Філологічні науки. – 2010. – Кн. 2. – С. 63-66.
8. Хренов Н. А. Образ города / Н. А. Хренов. – Режим доступа: <http://www.gumer.info/bibliotekBuks/Sociolog/Hrenov/GorIndex.php>.
9. Чернов М. Л. Урбанізм як предмет соціально-філософського аналізу [Електронний ресурс] / М.Л. Чернов // Мультиверсум. Філософський альманах. – К. : Центр духовної культури. – 2005. – № 51. – Режим доступу: http://www.filosof.com.ua/Jornel/M_51/Chernov.htm.
10. Эпштейн М. Н. Знак пробела: О будущем гуманитарных наук / М. Н. Эпштейн. – М. : Новое литературное обозрение, 2004. – 864 с.